

Modargumenter til lederen den 17/10

Hovedbudskabet var, at en sammenlægning af kommuner var nødvendig, hvis vi skulle lægge arm med vores nabo regioner. *“For at blive rigere må vi blive større. Og når vi bliver større, bliver vi også stærkere - og kan råbe højere.”*

Lad os starte med en EU-statistik fra 2013 ¹⁾, der viste at Danmark har de største kommuner i hele EU, hele 54 tusind indb. gns.

Gns. for hele EU 15, Tyskland 6 og Schweiz med 3 tusind. Altså alpelandets mindste administrative enheder er på størrelse med sognene i Danmark inden kommunalreformen i DK i 1970.

Sammenlignes BNP i Schweiz med DK er det ikke store, men små kommuner der giver velstand.

Og som jeg husker sognene (er du virkelig blevet så gammel:-) kunne der også være udfordringer, men tingene fungerede faktisk udmærket og sognerådsmedlemmerne var stærkt forankret i befolkningen.

Større kommuner kræver en udbygget organisation og en forvaltning, der desværre mere har antennerne rettet imod centraladministrationen end borgernes behov og ønsker.

Embedsretten overtrumfer ejendomsretten

Ja, stærke og selvbevidste personligheder i forvaltningen overtrumfer ofte de folkevalgte, som slet ikke kan overskue omfattende dagsordener med dertil hørende lovjungle.

Værdien af borgernes stemmer er derfor meget udvandet og vi har i dag lige så meget et embedsstyre som et folkestyre. Populært sagt embedsretten overtrumfer ejendomsretten.

En kommunes kerneopgaver: børnepasning, skoler og ældrepleje løses bedst når der kontinuerligt er et samspil mellem indsigt, ansvar og konsekvens ²⁾ og forværres kun jo større kommunerne bliver. Men på andre områder giver det udmærket mening at samarbejde på tværs af kommunegrænser.

Ja, bondekulturens deroute med dertil hørende landsbyer er en kendsgerning. Men mere en politisk end en naturlig udvikling. Vi har i årtier ført en aktiv politik for at få folk til at flytte til byerne.

- 1) Zoneopdelingen i land – , by – og kystnærhedszoner har betydet at, specielt landzoner er blevet tømt for liv. Alle erhverv bortset fra landbrug, skovbrug og fiskeri er henvist til bynære erhvervsudstykningsområder. Og samfund under 1200 indbyggere blev vurderet for små til at udgøre en administrativ enhed. Dermed er mange landsbysamfund langsomt stranguleret. Alle, der er valgt til Folketinget, skriver under på at de vil overholde Grundloven, men underskriften er ikke meget bevendt. For med zoneopdelingen krænkes § 74 om den frie næring på det groveste sammen med § 73 om ejendomsretten i øvrigt. § 74 gælder i landzone kun for landmænd. Øvrige der vil forsørge deres familie på anden vis henvises til bynære erhvervsområder.
- 2) Afgudsdyrkelsen af den boglige skole har sendt store dele af ungdommen til universitetsbyerne, hvoraf mange aldrig vender tilbage. Nogle tilslutter sig i stedet embedsværket eller en venstreorienteret journaliststand.

- 3) En rigid miljøpolitik hvilende på et uvidenskabeligt grundlag har skamredet de erhverv, der lever med og i naturen og forceret en strukturudvikling unødigt.

Opsummering

De ca. 1300 sogne Danmark var opdelt i, inden kommunesammenlægningen i 1970 gjorde at demokratiet var forankret nedefra i et vidt forgrenet rodnet. Det var samtidigt vanskeligt at styre de mange sogne fra centralt hold.

Men efter 1970 begyndte rodnettet at erodere, da centraladministrationen nu kunne udstede forordninger til de 290 nyoprettede forvaltninger, som alle havde at rette sig efter.

Efter 2007 med sammenlægningen til 98 kommuner kan man i dag mange steder se, hvad der er tilbage af rodnettet uden for købstæderne. Og det går kun en vej. Det har Ole og Holger helt ret i.

Men måske kunne vi lære et eller andet af Schweiz vedr. ideelle størrelser på kommuner.

Jeg vil stoppe her og henvise til uddybning i tidligere læserbreve i Folketidende:

- 2023-03-24 "Først borgerne, så forvaltning til sidst centraladministrationen"
- 2020-06-09 "Underminering af landsbyer - helt efter planen"
- 1993-11-06 "Naturen kan selv hvis den får lov"

Kilder:

1 Kommunestørrelse i EU i 2013

<https://uretten.dk/wp-content/uploads/2017/09/Kommuner-i-Europa1.pdf>

2 Uddybning af hvad der menes med indsigt, ansvar og konsekvens

<https://youtu.be/2bpXGWNeg9U>

Foretræde for Udvalget for Landdistrikter og Øer 27/01-2015:

[Landdistrikternes udfordringer - med kritik af Miljøministeriet](#)